

Tisková zpráva Klimatické koalice ve spolupráci s Informačním centrem OSN v Praze, Centrem pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy a A2larm

Starostové a pedagogové už nemusí tápat v klimatických otázkách. Odborníci pro ně připravili učebnice.

30. 4. 2020

Podle nejnovějšího průzkumu agentury Medián¹ se 85 % obyvatel Česka obává sucha a změny klimatu. Bojí se jich dokonce víc než pandemie COVID-19. S tím ostře kontrastuje nedostatečná informovanost o příčinách měnícího se klimatu a jeho souvislostech se suchem, a malé povědomí o tom, jak klima a životní prostředí účinně chránit. Neziskové organizace proto laické i odborné veřejnosti nabízí sérii osvětových programů, s jejichž pomocí se mohou pustit do změn nutných pro přechod k udržitelné budoucnosti, nebo do vzdělávání nejmladší generace, jejíž život bude dopady klimatické krize ovlivněn nejvíce.

Aktuálně probíhající pandemie i nastupující extrémní sucho nám ukazují, jak málo je naše společnost připravena čelit velkým globálním krizím. Ve vzdělávacím systému se stále v nedostatečné míře uplatňuje výuka schopnosti uvažovat kriticky a v globálních souvislostech, která často schází i pedagogům, většinové veřejnosti a v neposlední řadě i našim voleným zástupcům. Celá naše společnost se tak stává více zranitelnou vůči nepředvídatelným událostem a výzvám spojeným s rychle se měnícím světem.

O klimatické krizi existuje po celém světě velké množství literatury a velmi podrobně se jí zabývají některá zahraniční média. V mnoha zemích je již problematika změny klimatu standardní součástí výuky na školách. V češtině je oproti tomu relevantních informací nesrovnatelně méně, což je problém nejen pro laickou veřejnost, ale často i pro politiky a političky, kteří se v problematice potřebují rychle zorientovat. Do popředí zájmu se tak dostávají nejrůznější dezinformační weby a „fake news“, které pouze otupují schopnost naší společnosti zásadní rizika včas identifikovat a následně na ně adekvátně reagovat.

Ekologové a odborníci na klimatickou změnu proto ve čtvrtek 30. 4. ve spolupráci s Informačním centrem OSN v Praze představili soubor toho nejnovějšího, co v uplynulých měsících vzniklo za účelem zlepšení informovanosti o změně klimatu a klimatického vzdělávání v Česku. Chtějí tak na veřejnost i volené zástupce apelovat, aby při hledání východisek z koronavirové pandemie neusilovali o návrat k „normálu“, který by byl dalším pokračováním destrukce životního prostředí a prohlubování klimatické krize. Podle šéfa OSN Antónia Guterrese nás obnova po této krizi naopak musí dovést k nové, udržitelné ekonomice, která bude umět poučení ze stávající krize využít pro řešení rizik spojených s měnícím se klimatem a úbytkem biodiverzity. Ta s námi na rozdíl od pandemie zůstanou i nadále a bez našeho zásadního přičinění se budou stále více prohlubovat. Právě proto nyní musíme přijímat

¹ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/pruzkum-median-koronavirus-sucho-ekonomicka-krize_2004260702_dok

opatření, díky nimž zvládneme obě krize najednou. Představení osvětových programů v českém jazyce je jedním z prvních kroků na této cestě.

Michal Broža, vedoucí informační kanceláře OSN (UNIC) pro Českou republiku: „Současně s pandemií se potýkáme i s „infodemií“ dezinformací. K řešení krize nás ale dovede věda, data, naděje a solidarita, ne spory a osočování. Stejně je to i u krize klimatické. V posledních týdnech přirozeně ustoupila z vrcholu agendy, ale nezmizela. Na udržení oteplení v bezpečných mezích nám nezbyvá téměř žádný čas. Podle nejnovějšího mezinárodního výzkumu Ipsos MORI podporují 2/3 lidí zelenou ekonomickou obnovu po pandemii. Takovou příležitost musí podpořit srozumitelná, věcná a na vědeckých faktech založená komunikace komplexního problému klimatické změny. Bez poučené a občansky motivované veřejnosti jsou potřebné systémové změny nemyslitelné.“

RNDr. Radim Tolasz, Ph.D., klimatolog a český zástupce v Mezivládním panelu pro změnu klimatu (IPCC) při OSN: „Česká veřejnost má nelehkou úlohu. Na jedné straně velké množství kvalitních publikací o změně klimatu, které připravili čeští vědci a akademci a na straně druhé popírání samotné fyzikální podstaty změny klimatu z úst mnoha českých politiků. Dnes už všichni vidíme, že se nám naše krajina vlivem změny klimatu mění před očima. Dlouhá desetiletí měníme chemické složení atmosféry, dlouhá desetiletí zneužíváme přírodní zdroje a dlouhá desetiletí odmítáme přijímat zodpovědnost za toto chování. Nechci domýšlet, co se musí stát, abychom svůj přístup k našemu okolí, jako lidstvo, změnili.“

Ing. Jaroslav Zámečník, CSc., primátor statutárního města Liberec: „Statutární město Liberec si uvědomuje závažnost klimatické změny a snaží se proto zavádět klimaticky zodpovědná opatření. Je jedním z pouhých devatenácti měst v České republice, která se stala signatáři evropského Paktu starostů a primátorů pro udržitelnou energii a klima. Tím jsme se jako město zavázali k trvalému snížení emisí CO₂ a zavádění opatření ke zvyšování odolnosti vůči dopadům změny klimatu. Máme zpracovaný Akční plán pro udržitelnou energii a klima, založili jsme pracovní skupinu Rada pro klima a začínáme pracovat na Adaptační strategii pro Liberec. Pevně věřím, že lepší informovanost o problematice ochrany klimatu přispěje k tomu, že touto cestou postupně půjdou i další města a obce.“

Ing. Dana Balcarová, poslankyně: „Informovaná a vzdělaná společnost je nutným předpokladem pro řešení zrychlující se změny klimatu. Iniciativě přeji mnoho zdaru. Kontinuálně vedený otevřený dialog je zásadní podmínkou zvládnutí globální hrozby, které čelíme. Já tento dialog vedu na půdě Poslanecké sněmovny, kde také pořádám osvětové odborné semináře k otázkám klimatu. Aktuálně na červen připravujeme seminář k evropské strategii Zelená dohoda pro Evropu.“

Jan Čížinský, starosta městské části Praha 7: „Nikdo nemůže udělat chybu, pokud se bude k přírodě chovat šetrně a udržitelně.“

Kontakty:

Michaela Pixová, Klimatická koalice, michaela.pixova@ecn.cz, tel. 777 145 003

Michal Broža, OSN v České republice, broza@un.org, tel. 724 020 611

Odkazy na osvětové materiály:

- Moldan, B., Pixová, M. (2020) Klimatická krize! Mýty a fakta o stavu planety. Klimatická koalice.
- <https://bit.ly/34Cfb9D>
- Hollan, J., Gaillyová, Y. (2019) Ochrana klimatu. ZO ČSOP Veronica. Výukový materiál zabývající se otázkami klimatické změny a ochranou klimatu.
- <https://bit.ly/2yLaRco>
- Ambrozyová, V., Endrštová, V. a kolektiv autorů (2019) Klimatická změna – online kurz pro pedagogy. Vzdělávací program Varianty společnosti Člověk v tísni.
- <https://bit.ly/3enNMwg>
- Pecka, V. (2019) Pohled do propasti, A2larm.cz
- <https://bit.ly/2XGUJt>
- Michalík, T., Pecka, V. (2019) Za novou planetární politiku, A2larm.cz.
- <https://bit.ly/2S3sQBy>
- Tichý, D. (2020) Česko chrání klima aneb příklady dobré praxe – dokumentární film. Součást projektu "Klima se mění: od informací k akci", realizovaný CI2, o.p.s.
- <https://bit.ly/35k8sRP>

Záznam tiskového briefingu k stažení zde: <https://bit.ly/2VTk9w5> Heslo: 9R^4%M##